

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący)
SSN Marek Dobrowolski (sprawozdawca)
SSN Mirosław Sadowski

w sprawie ze skargi K. J.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...] w sprawie V AGa [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 9 kwietnia 2019 r.,

1. oddala skargę.

UZASADNIENIE

K. J. w skardze z dnia 16 stycznia 2018 r. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wniosła o: 1) stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie z powództwa K. J. przeciwko J. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. o zapłatę, sygn. akt V AGa [...], nastąpiła przewlekłość postępowania; 2) wydanie Sądowi Apelacyjnemu w [...] rozpoznającemu powyżej wskazaną sprawę zalecenia niezwłocznego wyznaczenia rozprawy w wyżej wymienionej sprawie; 3) o przyznanie od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz skarżącej kwoty 20.000 zł; 4) przyznanie skarżącej od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kosztów niniejszego postępowania - kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych; 5) zwrot uiszczonych opłat od niniejszej skargi w wysokości 200 zł.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że w dniu 26 kwietnia 2018 r. pozwany

(J. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.) wniósł apelację od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 14 marca 2018 r. uwzględniającego w całości powództwo K. J. o zapłatę. Apelacja wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w [...] w dniu 21 maja 2018 r. i sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt V AGa [...]. Od tego czasu, do dnia sporządzenia skargi na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...], pomimo kilkakrotnych interwencji telefonicznych pełnomocnika skarżącej, nie zostały podjęte jakiekolwiek dalsze czynności, w tym w szczególności nie został wyznaczony termin rozprawy. W ocenie skarżącej, fakt ponad ośmiomiesięcznego spoczywania sprawy bez biegu świadczy o znacznej, nieuzasadnionej opieszałości Sądu w rozpoznaniu sprawy, tym bardziej, że sprawa nie jest skomplikowana, a zarzut apelacji opiera się na rzekomych uchybieniach formalnych i został - w ocenie skarżącej - sformułowany w celu wydłużenia procesu i utrudnienia powódce egzekucji należnego jej świadczenia.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wniósł o jej oddalenie, podnosząc, że w V Wydziale Cywilnym Sądu Apelacyjnego w [...] z roku na rok wzrasta czas oczekiwania na rozprawę (w 2016 r. wynosił - 8,5 miesiąca, w 2017 r. - 10 miesięcy, w 2018 r. - 14 miesięcy). Sprawy rozpoznawane są według kolejności wpływu, zaś w 2017 r. trzech sędziów orzekających w wydziale przeszło w stan spoczynku i nadal ich stanowiska pozostają wolne. Ponadto od daty wpływu akt sprawy z apelacją do Sądu Apelacyjnego w [...] do daty wniesienia skargi nie upłynęło 12 miesięcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie jest uzasadniona.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2018 r., poz. 75), zwanej dalej ustawą lub ustawą o przewlekłości postępowania, do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki dochodzi, gdy postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia postępowania w sprawie

trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych. Ocenie podlega w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, a dokonując tej oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi niezależnie od tego na jakim etapie skarga została wniesiona (art. 2 ust. 2 ustawy). Jednocześnie w judykaturze powszechny jest pogląd, że naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest wielomiesięczna bezczynność sądu polegająca na niewyznaczeniu rozprawy. Za okres uzasadniający stwierdzenie przewlekłości postępowania jest uznawana przy tym bezczynność sądu drugiej instancji polegająca na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, trwająca co najmniej 12 miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05, OSNP 2005 nr 23, poz. 384; z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 120; z dnia 21 marca 2006 r.; III SPP 13/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 121 oraz z dnia 18 maja 2016 r., III SPP 53/16, LEX nr 2056884), jakkolwiek w orzecznictwie Sądu Najwyższego można wskazać postanowienia, w których przyjmowano, że z uwagi na okoliczności danej sprawy rozsądne miary czasowe na jej rozpoznanie zostają przekroczone, gdy od czasu wpływu apelacji do Sądu drugiej instancji, do daty pierwszego terminu rozprawy drugoinstancyjnej, minęło osiem miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 maja 2013 r., III SPP 51/13, LEX nr 1555679; z 17 grudnia 2013 r., III SPP 242/13, LEX nr 1555675). Dodatkowo Sąd Najwyższy wskazywał, że sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych powinny być rozpoznane ze szczególną pilnością (postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2005 r., III SPP 34/05, OSNP 2005 nr 20, poz. 327; z 6 stycznia 2006 r., III SPP 154/05, OSNP 2006 nr 21-22, poz. 342 oraz z 10 sierpnia 2007 r., III SPP 31/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 336; z dnia 4 kwietnia 2017 r., III SPP 13/17, LEX nr 2298290).

W przedmiotowej sprawie od dnia wpływu apelacji do Sądu Apelacyjnego w [...] (21 maja 2018 r.) do dnia rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania upłynęło nieco ponad dziesięć miesięcy. Sąd Najwyższy rozpatrujący niniejszą skargę nie znajduje podstaw do stwierdzenia przewlekłości postępowania z powodu bezczynności sądu w okresie krótszym niż owe 12 miesięcy. Sprawa o zapłatę

nie należy bowiem do spraw pilnych o których mowa w § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. „Regulamin urzędowania sądów powszechnych” (Dz.U. z 2015 r., poz. 2315 z późn. zm.), zwanego dalej Regulamin urzędowania. Pełnomocnik skarżącej nie złożył również wniosku o przyspieszenie sprawy lub skierowanie sprawy na termin rozprawy apelacyjnej poza kolejnością wpływu, ze wskazaniem, że występuje szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający wydanie przez przewodniczącego wydziału odpowiedniego zarządzenia (§ 56 ust. 3 Regulaminu urzędowania). Nie sposób bowiem uznać, aby kilkakrotne interwencje telefoniczne w sprawie rodziły taki sam skutek, co złożenie jednego z ww. wniosku. Brak zaś takiego wniosku uniemożliwia skuteczne domaganie się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sytuacji w której nie upłynął rok od złożenia apelacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 października 2017 r., III SPP 44/17; z dnia 12 grudnia 2018 r., I NSP 1/18). Skarżąca podnosi wprawdzie, iż wydłużenie procesu ma na celu utrudnienie egzekucji należnego jej świadczenia, co mogłoby zostać uznane za ów szczególny przypadek uzasadniający rozpoznanie sprawy apelacyjnej poza kolejnością wpływu, jednak skarżąca w żaden sposób nie uprawdopodobnia podniesionego zarzutu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

aw